

احمد عزیز

قاف غزل، قوس غزل

انتشارات علمی و فرهنگی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

۱۳۹۴

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست‌نویسی
موضوع
رده‌بندی دیویی
رده‌بندی کنگره
شناسه افزوده
شماره کتابشناسی ملی

عزیزی، احمد، ۱۳۳۷-
قاف غزل، قوس غزل / احمد عزیزی.
تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۴.
۱۹۲ صفحه
۹۷۸-۶۰۰-۱۲۱-۷۹۲۰۰
فیبا
شعر فارسی - قرن ۱۴
۸۶۱/۶۳
۱۳۹۴ / ۹۳۳ / PIR۸۱۵۱
شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
۴۰۰۷۵۶۵

الف غزل، قوس غزل

نویسنده: احمد عزیزی

پنجمین نسخه: ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

ویرایش: ماده‌ساز و صفحه‌آرایی متن: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

لیتوگراف: چاپ و صحافی: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی کتبیبه

حق چاپ محفوظ است

تیم فرهنگی و انتشارات

شرکت انتشارات
علمی و فرهنگی

اداره مرکزی و مرکز پخش: خیابان نلسون ماندلا (آفریقا)، چهارم و پنجم (پهن کودک)، کوچه

کمان، پلاک ۲۵؛ کدپستی: ۱۵۱۸۷۳۶۳۱۳؛ صندوق پستی: ۹۶۴۷-۱۵۸۷۵

تلفن اداره مرکزی: ۷۰-۸۸۷۷۴۵۶۹؛ فکس اداره مرکزی: ۸۸۷۷۴۵۷۲

تلفن مرکز پخش: ۸۸۶۶۵۷۳۹ و ۸۸۶۶۵۷۲۸؛ تلفکس مرکز پخش: ۸۸۶۶۵۷۳۹-۴۵

www.elmifarhang.ir info@elmifarhang.ir

www.ketabgostar.com info@ketabgostar.com

آدرس اینترنتی:

فروشگاه یک: خیابان انقلاب، روبه‌روی در اصلی دانشگاه تهران؛ تلفن: ۱۶-۱۱۳۳۰۱۵

۶۶۴۰۰۷۸۶

فروشگاه دو: میدان هفت‌تیر، خیابان کریمخان زند، بین قائم مقام فراهانی و خردمند، پلاک ۱۳

تلفن: ۷-۸۸۴۴۳۸۰۶

فروشگاه سه: خیابان جمهوری، چهارراه شیخ هادی، نبش رازی، پلاک ۶۹۹

فروشگاه چهار: بزرگراه شهید حقانی، بعد از ایستگاه مترو حقانی، خروجی کتابخانه ملی، کتابخانه

ملی (نمایشگاه و فروشگاه دائمی کتاب)

فهرست مطالب

۳..... قاف غزل

۱۳۳..... رباعیات

۱۴۷..... قوس غزل

به نام خدا

تذکره

احمد عزیزی در جمله شاعرانی است که بیشتر او را با مثنوی‌های درخشان می‌شناسیم. شعرهای او با طراوت، جاندار و «از جنس زمان». او با مجموعه شعر کفش‌های کاشف در دهه شصت به شهرت رسید و به شایستگی توانست خود را به‌عنوان شاعری توانمند، جسور، خلاق، نوآور و مضمون‌یاب به جامعه ادبی معرفی کند.

بعد از چاپ این دفتر، عزیزی، به سببی تبدیل شد که نگاه بسیاری از منتقدان و شاعران را متوجه خود ساخت او به‌رغم بسیاری از شاعران هم‌نسل خود در دهه شصت که به‌خاطر دغدغه‌های انقلابی و اجتماعی به معناگرایی مطلق گرایش داشتند و از پرداختن به سبب‌های فلفه‌های ادبی — از جمله تصویر و تخیل غافل بودند — با خلق و آفرینش شیوه‌هایی دیگرگون و سرشار از مضامین و ترکیب‌های نو و بدیع و آمیخته با عناصر خیال، از آغاز در مسیر شاعرانگی گام برداشت. مثنوی‌هایی با هویتی مستقل که اثر انگشت شاعر را بر پیکره خود دارند. البته تأثیرپذیری عزیزی از شاعرانی همچون «بیدل» و «سهراب سپهری» قابل انکار نیست، ولی این تأثیرپذیری — همچون تأثیرپذیری حافظ از متقدمان و معاصران خویش — مثبت و ایجابی است و چیزی از ارزش‌های ادبی او نمی‌کاهد.

شاعرانگی عزیزی با چاپ مجموعه شعرهایی چون روستای فطرت و شرحی آواز نیز سیر صعودی خود را ادامه داد. در این سه مجموعه، رفتار شاعر با زبان، رفتاری خلاقانه و فراهنجار است. ولی متأسفانه در مجموعه‌های

بعسدى — به هر علت — رفتار شاعر با زبان به رفتارى محافظه کارانه و هنجار تبديل شد و شاعر از قله خلاقيت و نوآورى به دامنه هاى تکرار و تقلید فرو افتاد.

رفتار «عزیزی» با زبان، رفتارى ساده، صمیمی و بی تکلف است. از همین رو، وی تراوشات ذهنی خود را — بی هیچ گونه دخل و تصرف و ویرایشی — بر روی کاغذ می پاشد و هرگز بعد از سرودن یک شعر، دغدغه بازبینی و بازنویسی آن را در ذهن نمی پروراند. او بر سفره شعر خود به همه کلمات — بی هیچ تقدم و تأخري — فراخوان حضور می دهد و هیچ کلمه ای را از بر آن سفره محروم نمی کند. شاید راز موفقیت او نیز در این سعه صدر ادبی باشد. البته این فرمولی است که پیش تر توسط بنیانگذار شعر نو نیمای بزرگ عرضه گردیده و مورد استقبال شاعران قرار گرفته است. نیمای این اعتقاد، باور پای می فشرد که شاعر در هنگام سرایش، باید به همه کلمات در عامه دست رد به سینه هیچ کلمه ای نزند تا شعرش به زبان گفتار و طبیعت صمیمی زبان نزدیک تر شود. عزیزی نیز در شعرهای خود به طور کامل از این اصل بهره برده و دروازه های شعرش را با سخاوت تمام به روی همه کلمات باز گذاشته است.

همچنان که در آغاز اشاره شد، عزیزی شاعری مثنوی سراسر است. او در این عرصه بیش از عرصه های دیگر درخشان و به شایستگی توانسته است خلاقیت ها و توانمندی های ادبی خود را به مناسبت ظهور برساند. شاهد مثال نیز چاپ گزیده اشعار او توسط نشر تکاست که دربردارنده گزیده مثنوی های اوست و در آن هیچ نمونه ای از دیگر آثار وی که در سایر قالب های ادبی سروده، ارائه نشده است.

و اما مجموعه شعری که هم اکنون پیش روی شماست در دسترس سروده آخرین سروده های احمد عزیزی است. سروده هایی که به هر علت تاکنون فرصت چاپ و انتشار آنها دست نداده است. نکته ای که در مورد این مجموعه شعر می توان گفت این است که شعرهای این دفتر اتوذهای اولیه شعرهایی است که پیش از این در مجموعه هایی چون کفش های مکاشفه، روستای فطرت و شرحی آواز در ساختاری منسجم تر، و با بیانی موجزتر، فاخرتر و شاعرانه تر آمده است. شعرهایی که شاید شاعر به عنوان

دست گرمی و طبع آزمایی اتود زده است تا در فرصتی فراختر به اصلاح و ویرایش آن‌ها بپردازد، ولی به خاطر بیماری متأسفانه تا به امروز این توفیق را پیدا نکرده است.

با عنایت به همین نکته که عدم چاپ شعرها به خاطر آن بوده است که این سروده‌ها نیاز به بازسرایی و ویرایش داشته‌اند، ما نیز به احترام احمد عزیز و به منظور حفظ میراث ادبی او بر آن شدیم که شعرها را با یک ویرایش اجمالی — با لحاظ سبک و سیاق زبانی شاعر — به دست چاپ بیاوریم. چرا که دوستداران جدی شعر و ادبیات احمد را با آثار فاخری چون کشف‌های مکاشفه، روستای فطرت و شرعی آواز می‌شناسند و انتظار ندارند امضای شاعر را به شعرهایی ببینند که شاعر آن‌ها را به قصد تفنن و بالهجه تصنع و کلف سروده است. اعمال برخی اصلاحات جزئی در شعرها نیز دقیقاً با چنین ذهنیتی صورت گرفته است. هرچند از هم‌اکنون به راحتی می‌توان پیش‌بینی کرد که مردم کم‌بازار به دلیل درگما بودن هشت‌ساله احمد عزیزی — بعد از چاپ — از این مجموعه استقبال خوبی خواهند کرد و یقیناً این مجموعه به چاپ‌های بعدی نیز خواهد رسید.

در خاتمه ضمن تشکر صمیمانه از ما، عزیزانی که ما را در گردآوری و چاپ این مجموعه شعر یاری دادند و با آرزوی سلامتی و رستگاری برای احمد عزیز، این صحیفه را به خانواده بزرگ وارث عزیز — به‌ویژه خواهر مهربان ایشان خانم زینب عزیزی — و همه علاقه‌مندان شعر و ادبیات انقلاب تقدیم می‌کنیم.

بنیاد شعر و ادبیات داستانی ایران